

KANTAR PUBLIC

In hoeverre hebben
rookvrije
omgevingen invloed
op rookgedrag?

Gezondheidsfondsen voor
Rookvrij

338411861

Mei 2023

01

CONTEXT

Gezondheidsfondsen voor Rookvrij vindt het belangrijk dat omgevingen zoveel mogelijk rookvrij worden om kinderen te beschermen en hiermee rookvrij opgroeien vanzelfsprekend te maken. Ieder kind dat geboren wordt, moet de kans krijgen om volledig rookvrij op te groeien. Zij ondersteunen daarom het inrichten van rookvrije buitenomgevingen, waarin met behulp van borden en tegels een niet-roken norm wordt gecommuniceerd. Niet-rokers worden hierdoor niet geconfronteerd met roken in deze omgevingen. Eerder onderzoek toonde aan dat deze groep in grote meerderheid (heel) positief is over de aanwezigheid van deze rookvrije buitenomgevingen (Rookvrije Generatie 2022). Welke invloed rookvrije buitenomgevingen hebben op rokers en ex-rokers is nog niet bekend.

02

ONDERZOEKSDOEL

Met dit onderzoek wil Gezondheidsfondsen voor Rookvrij inzicht krijgen in de mate waarin rookvrije buitenomgevingen triggers zijn om te gaan stoppen met roken of gestopt te blijven en welke gedragsfactoren hierbij een rol spelen. Verder geeft het onderzoek inzicht in de mate waarin rokers compliant zijn met rookvrije buitenomgevingen, inclusief bijbehorende drijfveren. Deze inzichten geven het belang aan van rookvrije buitenomgevingen voor rokers en ex-rokers naast dat deze omgevingen kinderen beschermen.

03

CENTRALE VRAAG

Wat is de invloed van rookvrije omgevingen op (ex-)rokers en hun rookgedrag?

Inzichten (1/2)

Gedragseffecten van een rookvrije omgeving

Rokers geven aan dat rookvrije omgevingen een gunstig effect hebben op hun rookgedrag.

- **65%** van de rokers* geeft aan **nooit** te roken in een rookvrije omgeving;
- **23%** van de rokers geeft aan dat rookvrije omgevingen helpen om dagelijks minder te roken;
- **18%** van de rokers geeft aan dat de rookvrije omgeving stimuleert tot het stoppen met roken.

Deze effecten zijn substantieel **hoger** voor rokers die van plan zijn om komend jaar te stoppen met roken. 35% van deze groep geeft aan dat rookvrije omgevingen stimulerend werken op het stoppen met roken.

Ook **ex-rokers** noemen gunstige effecten van rookvrije omgevingen.

- **32%** geeft aan dat de rookvrije omgeving helpt om gestopt te blijven;
- **40%** geeft aan minder in contact te komen met rokers.

Belangrijke gedragsbepalers

Om beter inzicht te krijgen in de manier waarop rookvrije omgevingen invloed hebben op het gedrag van rokers hebben we diverse gedragsbepalers onderzocht.

De sociale omgeving

Ruim twee derde van de (ex-)rokers vindt roken in een rookvrije omgeving **asociaal**. Ook vindt een meerderheid van de rokers het oké om **aangesproken te worden op hun rookgedrag** op een rookvrije locatie. Dit kan het beste met een **directe boodschap**, waarin wordt aangegeven dat het om een rookvrije locatie gaat.

Impulsregulatie

De meeste rokers vinden het niet moeilijk om hun roken te onderdrukken in een rookvrije omgeving. Alleen rokers die meer dan 20 sigaretten per dag roken ervaren meer problemen; 36% vindt het moeilijk om het opsteken van een sigaret te onderdrukken.

Bewustwording

37% van de rokers geeft aan dat een rookvrije omgeving ze meer bewust maakt van hun rookgedrag. Dit is met name het geval bij rokers die **het komende jaar van plan zijn te stoppen** (59%).

Inzichten (2/2)

De interventie valt op en is duidelijk

We hebben gecontroleerd of de interventie opvalt en welke norm er wordt gecommuniceerd met het bord: 87% van de respondenten begrijpt de boodschap van de interventie: Zowel roken als vaperen is hier niet toegestaan.

De interventie werkt niet voor alle rokers

13% van de rokers geeft aan regelmatig te roken op rookvrije locaties. Deze groep ervaart een **andere sociale norm** in vergelijking met de totale groep rokers. Er is ook **meer weerstand** onder deze groep voor de interventie: Ze voelen zich beperkt in hun vrijheid en twijfelen meer dan de totale groep rokers over de effectiviteit van de maatregel. Ook hebben meer mensen in deze groep er meer moeite mee als ze worden aangesproken op hun rookgedrag: 49% vindt dit oké ten opzichte van 69% van overige groep rokers.

Op het buitenterrein van het werk wordt de rookvrije omgeving het vaakst genegeerd

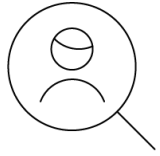
12% van alle rokers geeft aan wel eens te roken op het rookvrije buitenterrein van het werk. Rokers die vaker op een rookvrije buitenlocatie komen, negeren daar ook vaker de rookvrije omgeving. Naast het buitenterrein van het werkt, gebeurt dit vooral bij OV-haltes en perrons.

Conclusie

Dit onderzoek laat zien dat rookvrije omgevingen gunstige effecten hebben op het rook- en stopgedrag van (ex-)rokers. De interventie leidt tot meer bewustwording van het rookgedrag en de niet-roken norm komt duidelijk over bij de meerderheid van de (ex-)rokers. Het onderzoek heeft verder inzicht gegeven in de beleving bij diverse subgroepen: zo werkt een rookvrije omgeving ondersteunend voor rokers met een stopintentie.

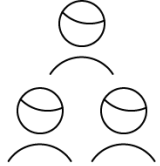

Onderzoeksspecificaties

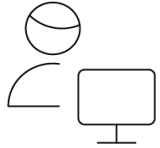
Doelgroep

Rokers en ex-rokers van 18 jaar en ouder. Zie verdere specificaties op de volgende slide.

Steekproefbron

De steekproef is getrokken uit ons consumentenpanel (NIPObase). De respondenten hebben eerder in een screeningsvragenlijst (jan 2023) aangegeven te roken of in het verleden gerookt te hebben.

Respons

Bruto zijn n= 1.835 rokers en n= 927 ex-rokers uitgenodigd. Uiteindelijk hebben n= 1.145 rokers en n= 508 ex-rokers volledig deelgenomen (respons van respectievelijk 62% en 55% respons).

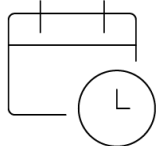
Online methode

Voor dit onderzoek is gebruikt gemaakt van een online vragenlijst (CAWI: computer assisted web interviewing). Respondenten ontvingen een e-mail met daarin informatie over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst.

Vragenlijst

De vragenlijst is opgesteld door Kantar Public in overleg met de Gezondheidsfondsen voor Rookvrij. Hierbij is het COM-B model gebruikt als raamwerk om de meest relevante gedragsbepalers te selecteren (Michie et al., 2011). Tevens is gebruik gemaakt van het document 'vragenlijst voor het meten van gedragsbepalers uit CASI' bij het opstellen van deze vragenlijst (DPC, 2022). De gemiddelde invulduur bedroeg 10 minuten.

Veldwerkperiode

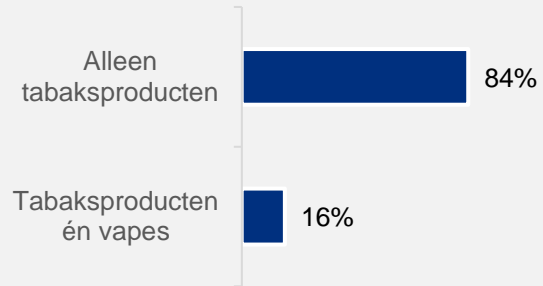
Het veldwerk heeft gelopen van 24 t/m 30 april 2023.

Specificaties doelgroep

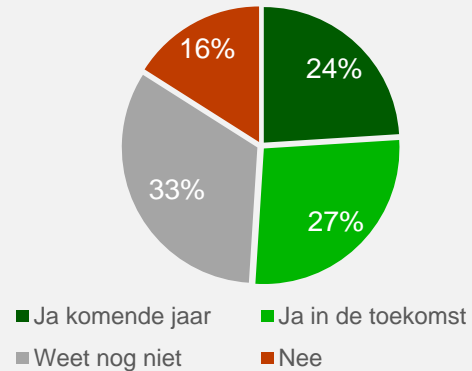
Meerderheid van de rokers is van plan om (in de toekomst) te stoppen met roken en/of minder te gaan roken.

Rokers

Soort rokers

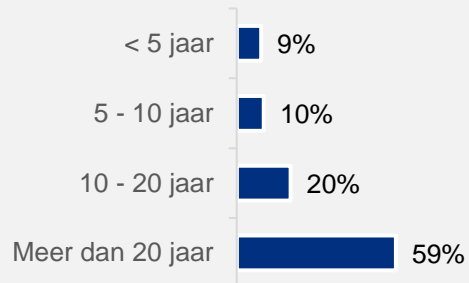

Stoppen met roken

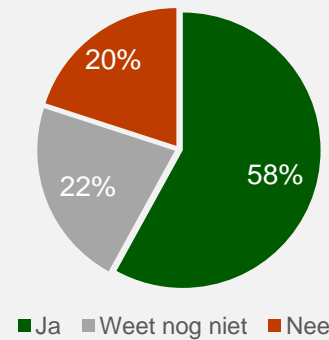

79% rookt dagelijks

Aantal jaar

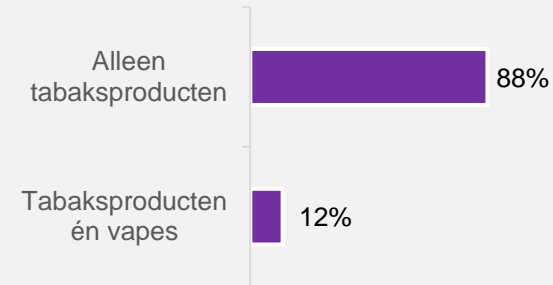

Minder roken komende jaar

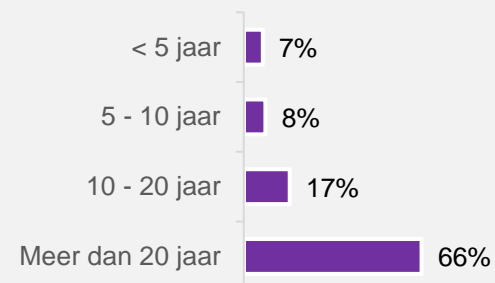
Ex-rokers

Soort ex-rokers

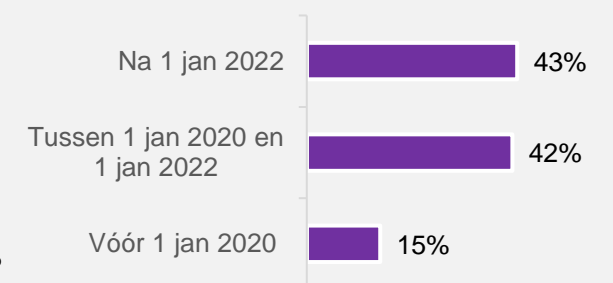

92% rookte dagelijks

Aantal jaar

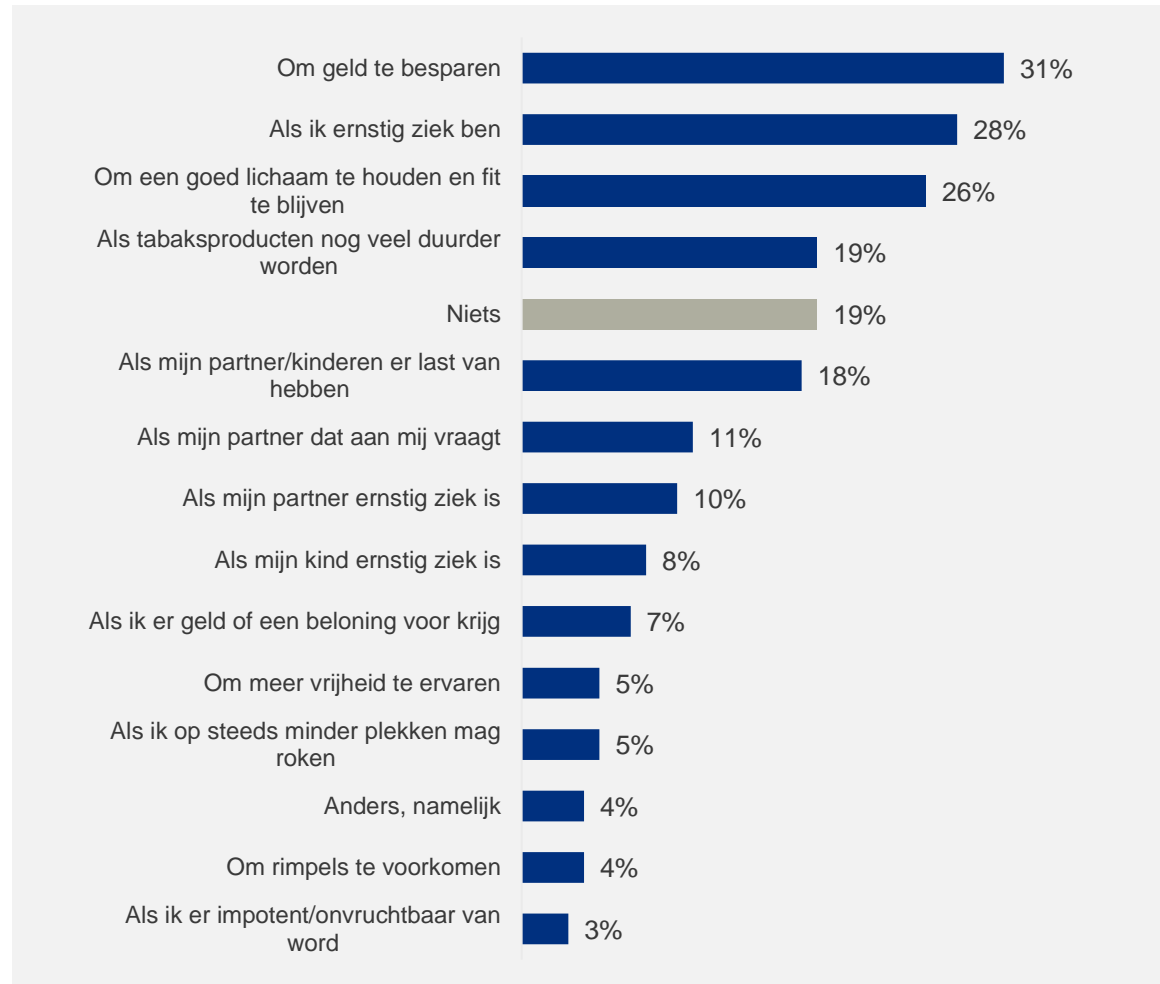

Wanneer gestopt

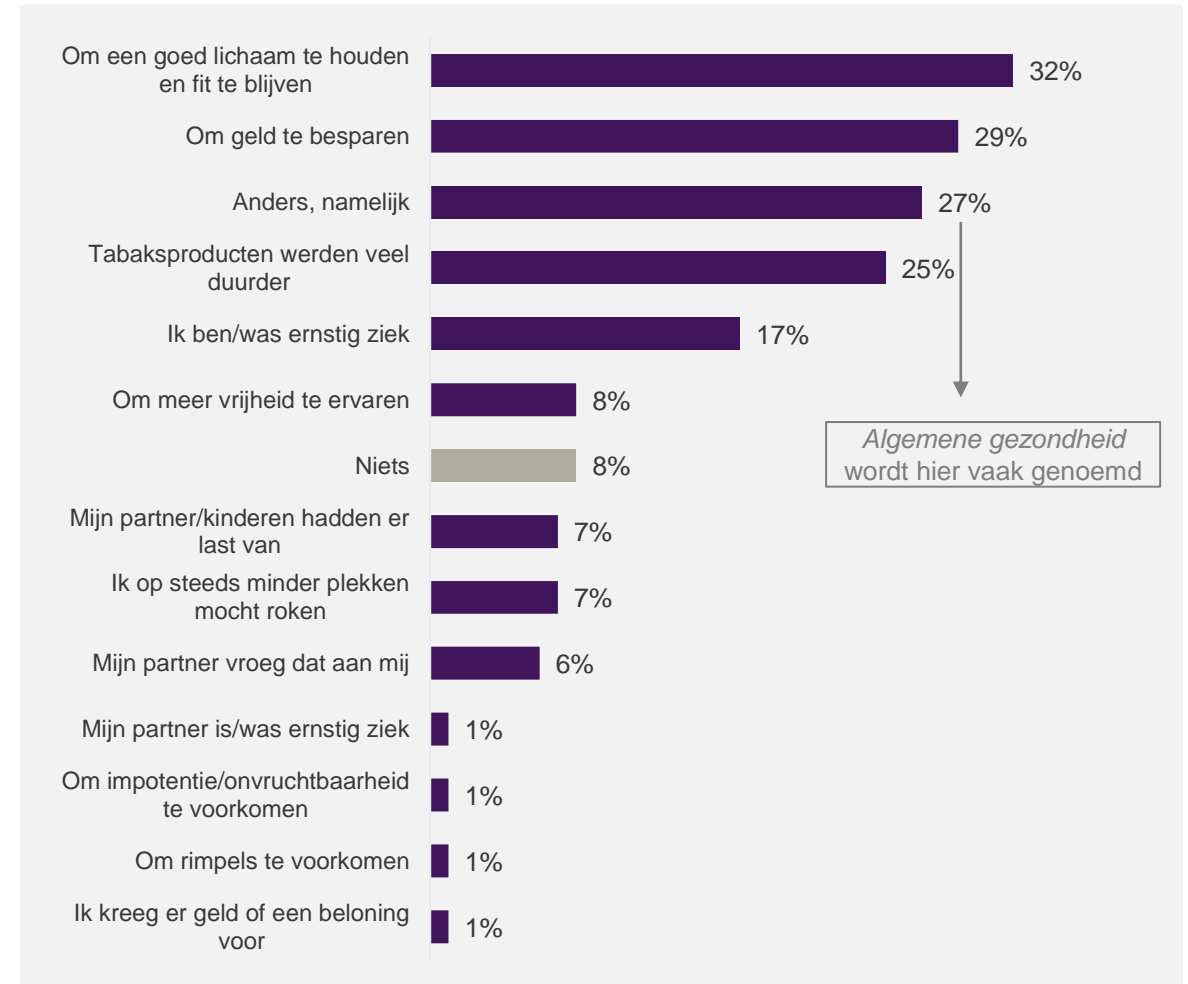

Geld en gezondheid belangrijkste redenen om te stoppen met roken

Rokers

Ex-rokers

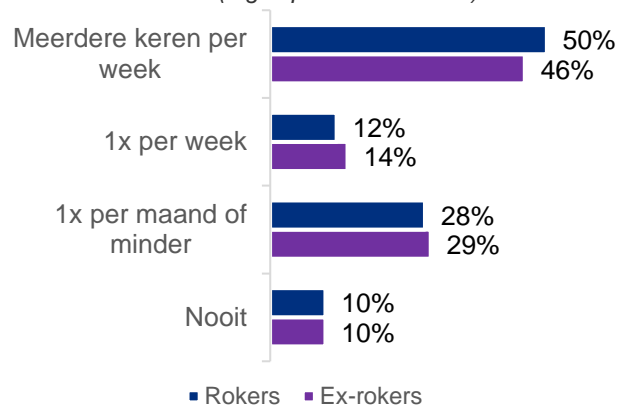
1 Rookvrije omgevingen

Helft ondervraagden bezoekt meerdere keren per week een rookvrije buitenlocatie. 13% rookt regelmatig op een rookvrije locatie

Bezoek rookvrije buitenlocaties

(afgelopen 12 maanden)

Top 3 bezochte rookvrije buitenlocaties

(minimaal 1x per week)

Rokers

32% Rookvrij winkel- of bedrijfsterrein

22% Rookvrij buitenterrein sportclub / entree sporthal

20% Rookvrij buitenterrein van het werk

Ex-rokers

30% Rookvrij winkel- of bedrijfsterrein

19% Rookvrij buitenterrein sportclub / entree sporthal

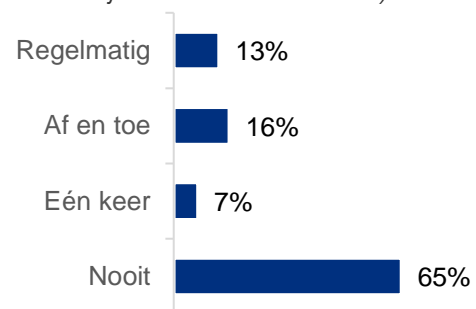

17% Rookvrij buitenterrein van het werk

Rokers

Roken op rookvrije buitenlocaties

(Rokers in de afgelopen 12 maanden een rookvrije locatie hebben bezocht)

Redenen om rookvrij-bord te negeren

- Rookverbod in buitenlucht vind ik onzin
- Er staan/stonden (ook nog) anderen te roken
- Er waren geen andere mensen in de buurt
- Ik moet/moest ergens roken

Rokers die vaker op een rookvrije buitenlocatie komen, geven vaker aan daar regelmatig te roken

Rookvrije buitenlocaties waar het meest wordt gerookt

Top 5 rookvrije buitenlocaties waar het meest wordt gerookt (regelmatig/af en toe) op basis van *totale groep rokers*

12% Rookvrij buitenterrein van zorglocatie

8% Rookvrij buitenterrein van het werk

7% Rookvrij winkel- of bedrijfsterrein

7% Rookvrij buitenterrein van sportclub/sporthal met rookvrije entree

7% Rookvrije OV-haltes

Rokers die **meerdere keren per week** een rookvrije buitenlocatie bezoeken, geven vaker aan op de volgende locaties te roken (regelmatig/af en toe): rookvrije ov-haltes (24% vs 13%), rookvrij treinstation/perron (18% vs 5%), rookvrij terras (17% vs 8%), rookvrij buitenterrein van sportclub (16% vs 8%), rookvrij pretpark/dierentuin (15% vs 7%) dan de rokers die **1x per jaar tot 1x per maand** een rookvrije buitenlocatie bezoeken. (*% gebaseerd op de rokers die de betreffende locatie minimaal 1x in de afgelopen 12 maanden hebben bezocht*)

Rookvrije locaties waar regelmatig gerookt wordt

Top 5 rookvrije buitenlocaties waar *regelmatig* wordt gerookt op basis van rokers die hier *minimaal 1x per week komen**

20% Rookvrije OV-haltes

17% Rookvrij buitenterrein van het werk

14% Rookvrij treinstation en perron

13% Rookvrij terras

12% Rookvrij buitenterrein van zorglocatie

Voor alle rookvrije buitenlocaties geldt dat rokers die **minimaal 1x per week** op de betreffende locatie komen vaker aangeven dat zij hier **regelmatig** roken dan de rokers die hier **minder dan 1x per week** komen.

Daarnaast geven rokers die **minder dan 1x per week** op de betreffende rookvrije locatie komen vaker aan **nooit** te roken op deze locatie. Enkel voor rookvrije schoolterreinen, winkel- of bedrijfsterreinen en buitenterreinen van sportclubs is dit verschil niet te zien.

Rookvrije locaties: Bezoekfrequentie en rookgedrag [Rokers]

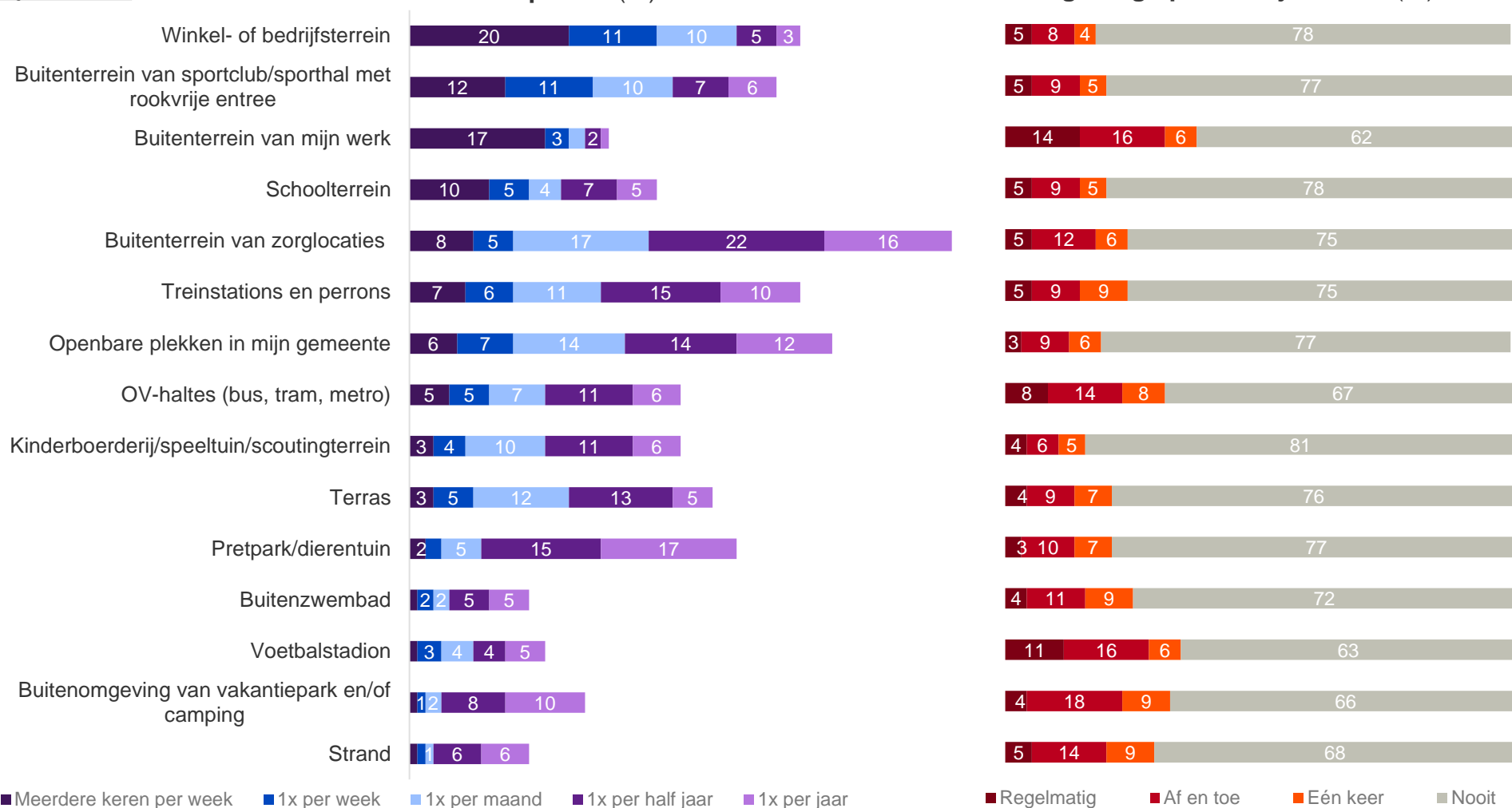

De meeste rokers bezoeken wel eens een rookvrij buitenterrein van een zorglocatie, een kwart geeft aan daar (wel eens) te hebben gerookt.

Rookvrije locaties

Bezoekfrequentie (%)

Rookgedrag op rookvrije locatie (%)

Rookvrije terrassen zouden volgens ruim een kwart van de rokers helpen om minder te gaan roken.

Rokers

Helpt bij minder roken

- **27%** Rookvrije terrassen
- **25%** Rookvrij buitenterrein van zorglocatie
- **24%** Rookvrije bossen en parken

Helpt bij stoppen roken

- **12%** Rookvrij maken van alle openbare buitenruimte
- **11%** Rookvrij bedrijfsterrein van mijn werk
- **10%** Rookvrije terrassen
- Rookvrij buitenterrein van zorglocaties
- Rookvrij terrein van vakantiepark

Ex-rokers

Minder in de verleiding te laten komen om weer te gaan roken

- **19%** Rookvrij terras
- **14%** Rookvrij buitenterrein van zorglocatie
- **12%** Rookvrije OV-haltes

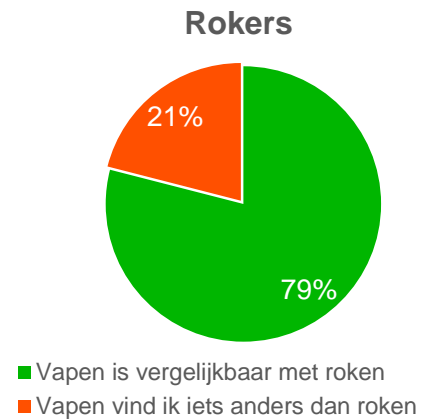
→ **56%** Ik kom niet meer in de verleiding om te gaan roken

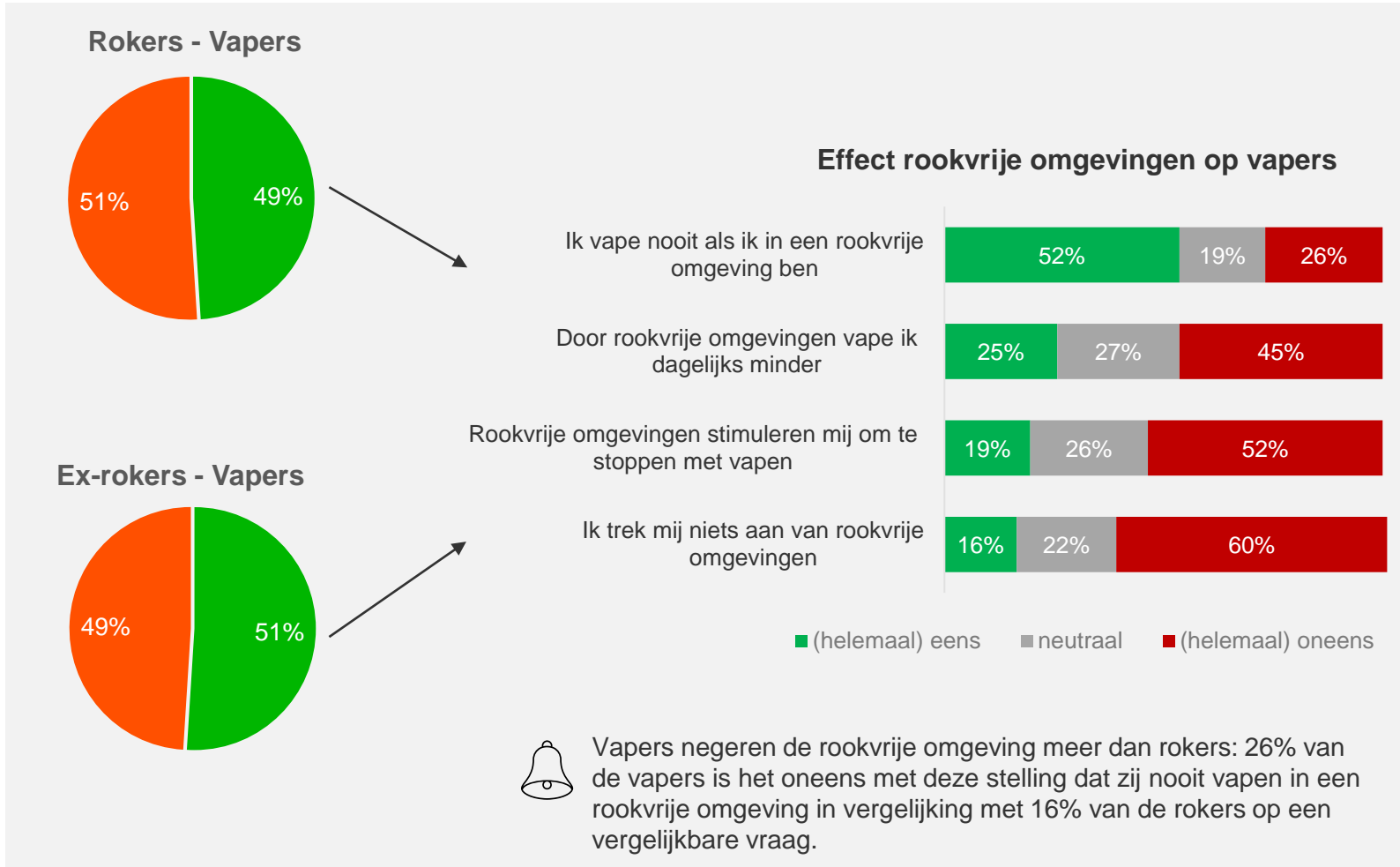
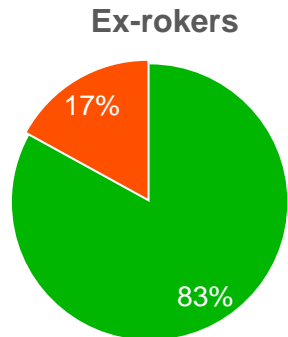
- **38%** van de rokers heeft de afgelopen 12 maanden een **rookvrij terras** bezocht.
 - Van deze groep heeft bijna **1 op de 5** een keer gerookt op een rookvrij terras.
- Reden hiervoor waren: rookverbod in buitenlucht wordt onzinnig gevonden (33%), men wist niet dat het een rookvrij terras was (25%) of men had gewoon zin om te roken (24%).
- Rookvrije terrassen zouden helpen bij het minder roken (27%) en bij het stoppen met roken (10%).

Acht op de tien ondervraagden vinden vaperen vergelijkbaar met roken

De helft van de vapers geeft aan nooit te vaperen in een rookvrije omgeving

Indien vapers →

2

Wat is de invloed van rookvrije omgevingen?

De interventie

Een rookvrije zone is een gedragsinterventie waarbij met behulp van tegels en borden een niet-roken norm wordt gecommuniceerd. De borden maken duidelijk dat de omgeving rookvrij is verklaard en geven aanleiding om rokers aan te spreken om te vragen of zij elders kunnen roken. Er is geen rookverbod; handhaving vindt informeel plaats.

De interventie is **goedkoop** en vrij toegankelijk voor grondeigenaren via een webshop. De borden kosten tussen de 15 euro en 70 euro.

De interventie is **in heel Nederland geïmplementeerd**. Inmiddels zijn er 10-duizenden locaties rookvrij gemaakt, o.a. alle terreinen van onderwijsinstellingen, alle treinstations en terreinen van de Rijksoverheid, bijna alle beheerde speeltuinen en kinderboerderijen, vele gemeentelijke speeltuinen, sportterreinen, zorginstellingen, OV-haltes en verschillende dagattracties, bedrijfsterreinen en terrassen.

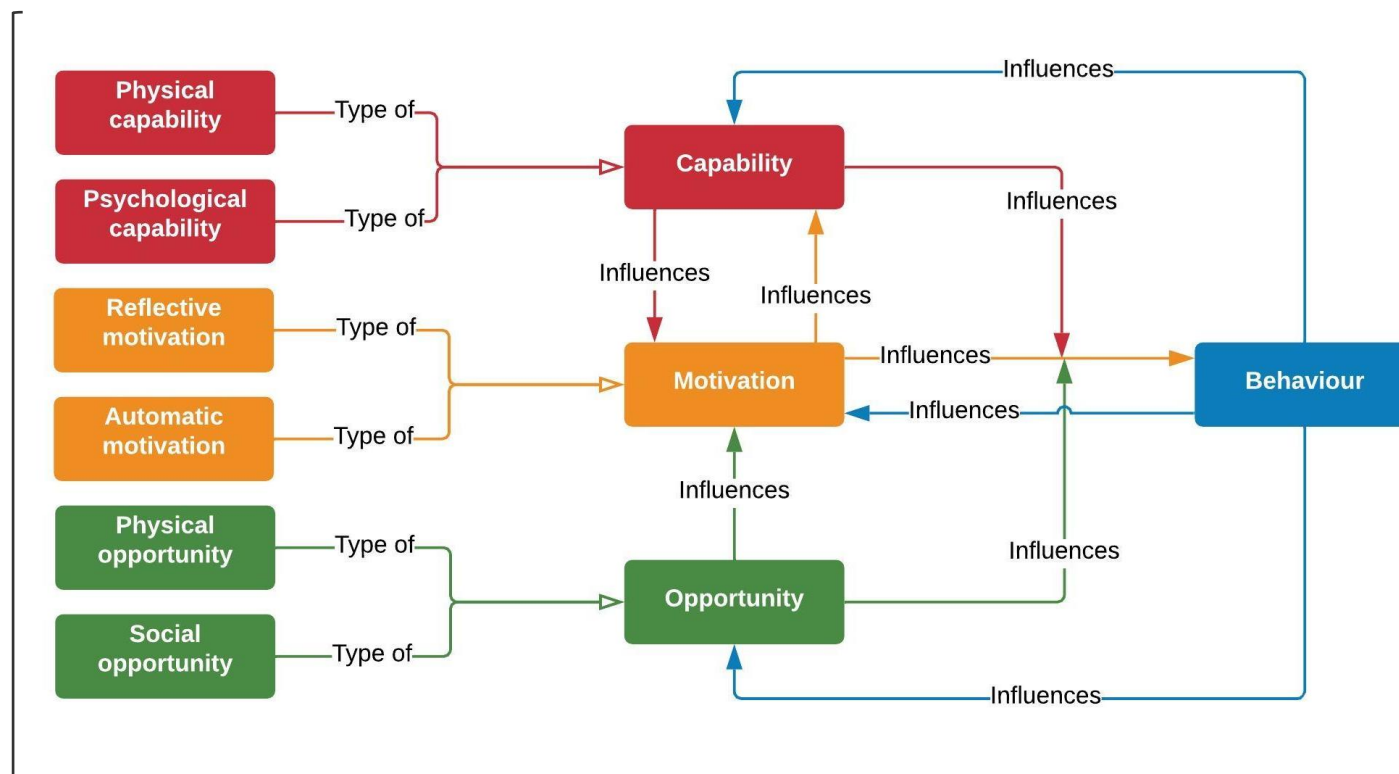

Gedagsraamwerk: COM-B

Het COM-B raamwerk is een gedragsveranderingsmodel dat is ontwikkeld om inzicht te krijgen in de factoren die van invloed zijn op menselijk gedrag (Michie et al., 2011). Het model maakt een gestructureerde benadering mogelijk om gedragsverandering te begrijpen en te bevorderen aan de hand van drie componenten: Capability (capaciteit), Opportunity (mogelijkheid) en Motivation (motivatie). Deze drie bieden een analysekader om te begrijpen waarom bepaald gedrag wel of niet plaatsvindt.

Gedraganalyse rookvrije omgevingen

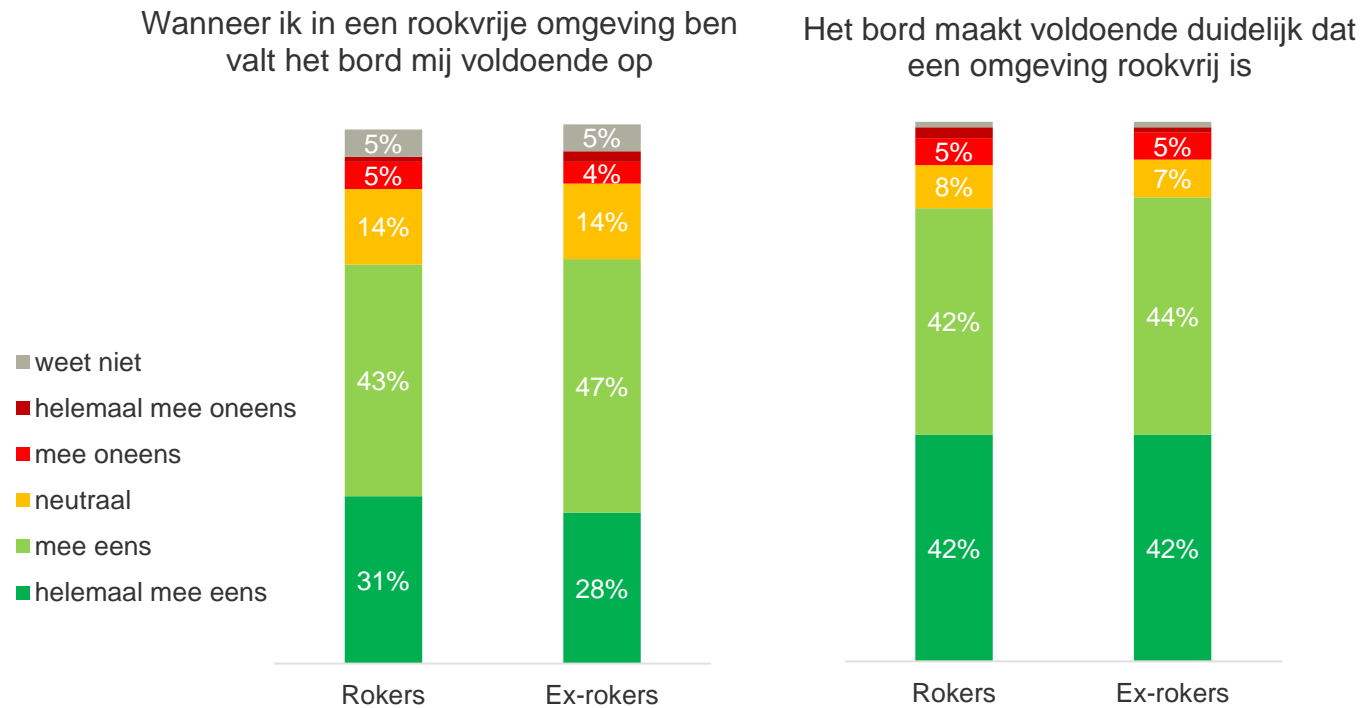
Om de invloed van rookvrije omgeving op het gedrag van (ex-)rokers in kaart te brengen onderzoeken we eerst of de interventie wordt opgemerkt en of de gedragsnorm (i.e. niet roken of vaperen) wordt begrepen door de doelgroep. Vervolgens vragen we naar de invloed van de interventie op het rook- en stopgedrag en de rol van diverse gedragsbepalers. We brengen hierbij met name factoren met betrekking tot de sociale omgeving (Opportunity) en motivatie (Motivation) in kaart, op basis van de veronderstelde werkingsmechanismen. Tot slot onderzoeken we de ervaren weerstand van de interventie: In welke mate roept het scepsis en aversie op en bij wie?

Bron: Michie, S., van Stralen, M. M., & West, R. (2011). The behaviour change wheel: A new method for characterising and designing behaviour change interventions. *Implementation Science*, 6(1), 42. [\[link\]](#)
Afbeelding uit: West, R., & Michie, S. (2020). A brief introduction to the COM-B Model of behaviour and the PRIME Theory of motivation [v1]. *Qeios*. [\[link\]](#)

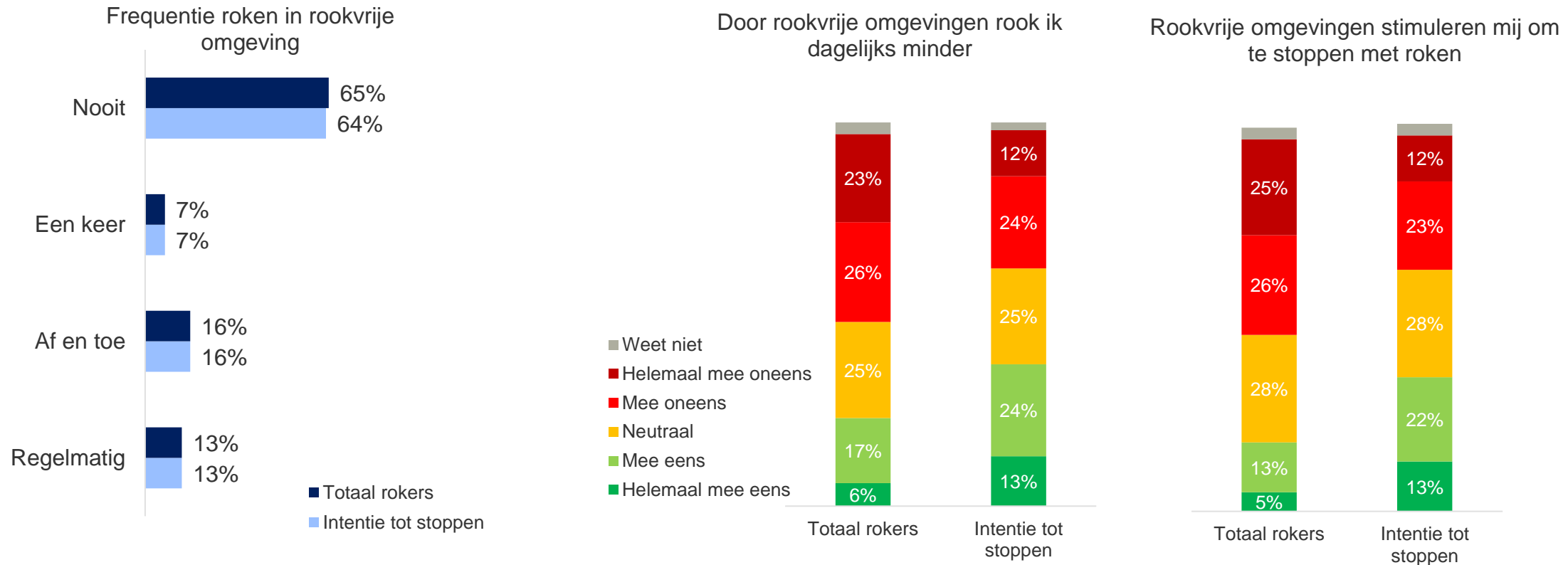
87% van de (ex-)rokers begrijpt de boodschap van de interventie: Zowel roken als vaperen is hier niet toegestaan.

Een ruime meerderheid vindt het bord ook duidelijk en opvallend.

Zelf-gerapporteerde gedragseffecten van een rookvrije omgeving bij rokers

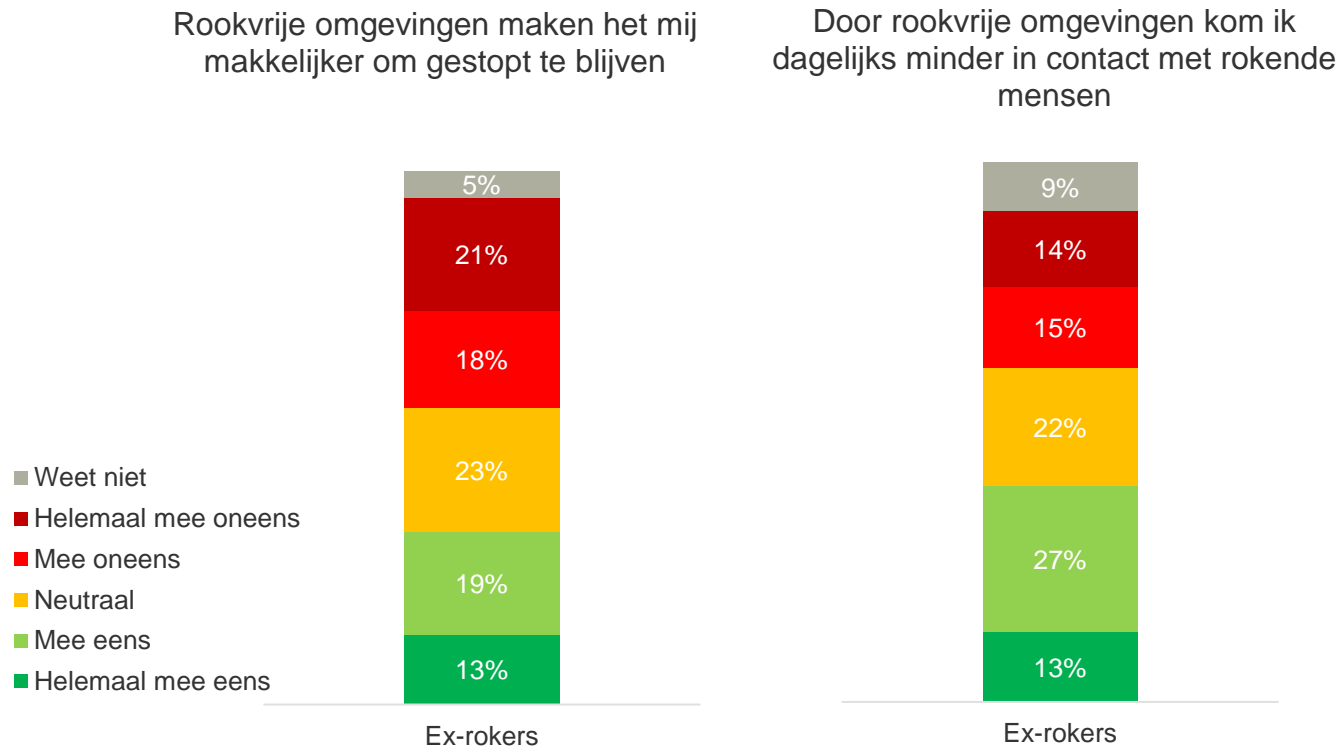
- Twee op de drie rokers geven aan nooit te roken in een rookvrije omgeving.
- Rokers die meerdere keren per week in een rookvrije buiten omgeving komen, geven vaker aan dat deze omgevingen hen helpen om dagelijks minder te roken (28% (helemaal) mee eens vs 17% die hier 1x per maand of minder komen). Ook geven zij vaker aan dat deze omgevingen hen stimuleren om te stoppen (23% versus 12%).

De rookvrije omgeving helpt in het bijzonder bij rokers die van plan zijn om in het komend jaar te stoppen. Bij deze groep is 37% het (helemaal) eens met de stelling dat een rookvrije omgeving leidt tot minder roken en 35% is het (helemaal) eens dat het helpt om te stoppen met roken.

Zelf-gerapporteerde gedragseffecten van een rookvrije omgeving bij ex-rokers

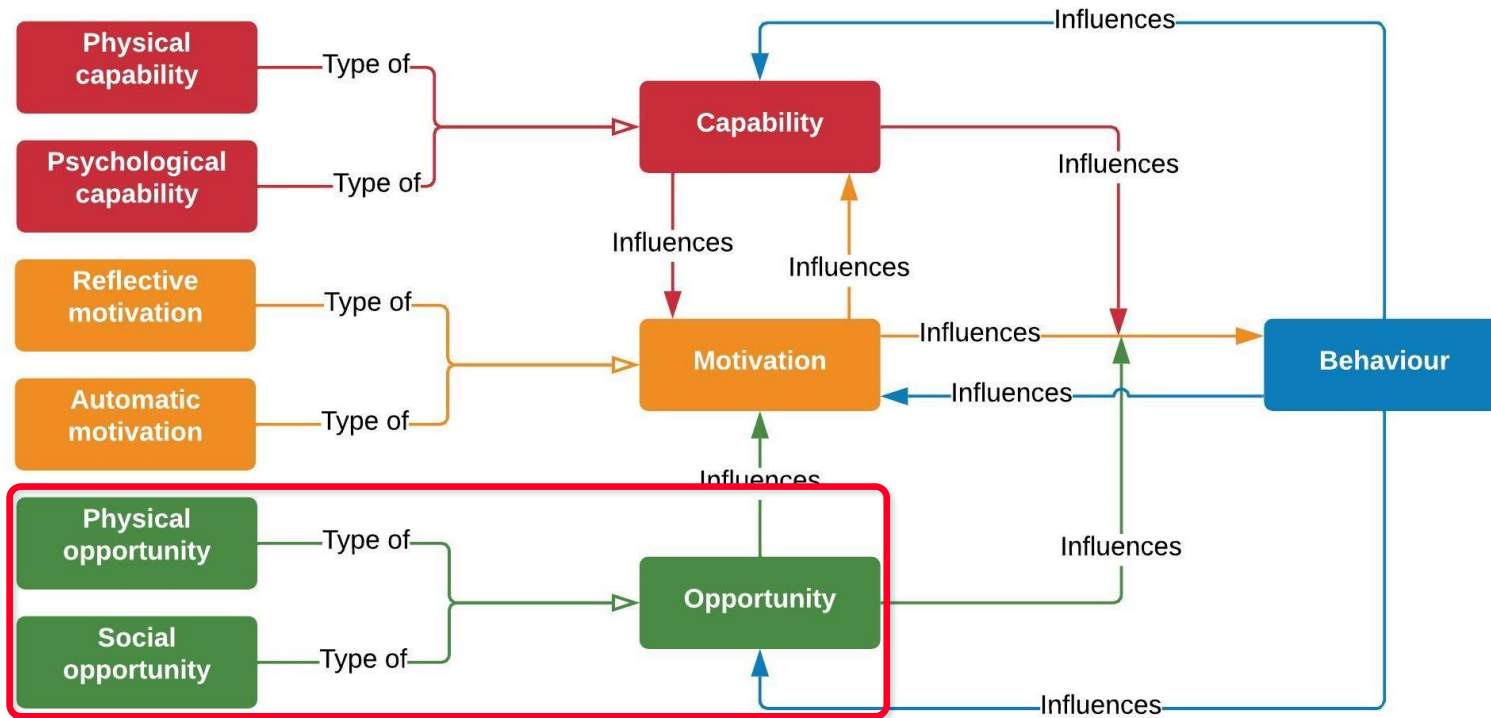
Een op de drie ex-rokers geeft aan dat rookvrije omgevingen helpen om gestopt te blijven. Daarnaast helpt de interventie bij vier op de tien ex-rokers om dagelijks minder in contact te komen met rokers.

Ex-rokers die meerdere keren per week op een rookvrije buitenlocatie komen, geven vaker aan dat dit hen helpt om gestopt te blijven (37% (helemaal) mee eens vs 26% die 1x per maand of minder deze locaties bezoeken). Ook geeft ruim de helft (51%) aan dat ze hierdoor dagelijks minder in contact komen met rokende mensen (versus 27% onder de groep die 1x per maand of minder deze omgevingen bezoekt).

Gedragsbepalers vanuit de sociale omgeving

Deze gedragsbepalers hebben betrekking op **sociale factoren** die het gedrag kunnen beïnvloeden, zoals sociale normen en sociale steun. In dit onderzoek geven deze factoren inzicht in de mate waarin de interventie leidt tot een sociale druk om niet te roken.

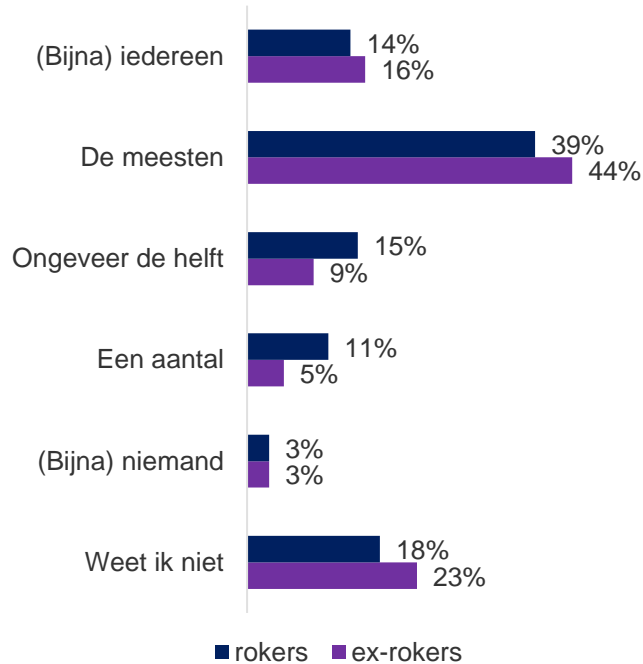

Afbeelding uit: West, R., & Michie, S. (2020). A brief introduction to the COM-B Model of behaviour and the PRIME Theory of motivation [v1]. *Qeios*. [\[link\]](#)

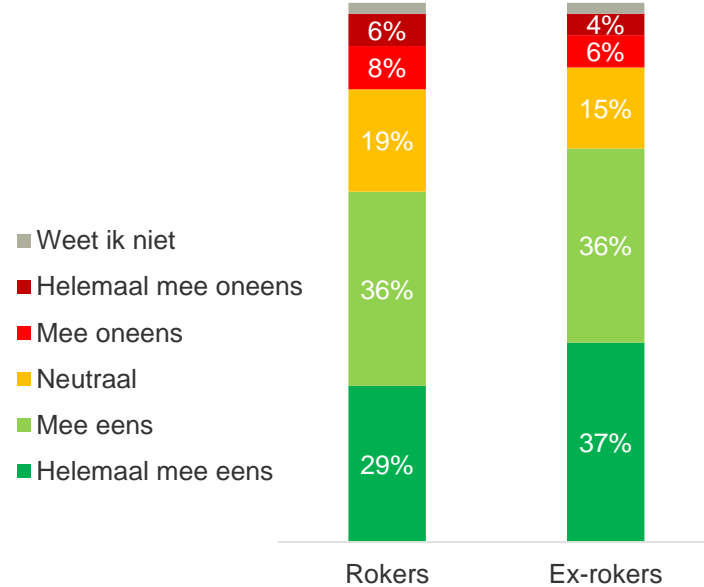
Ruim twee derde van de respondenten vindt roken in een rookvrije omgeving asociaal.

Ook als er niemand last van heeft blijft de rookvrije norm gelden voor de meerderheid van de (ex-)rokers.

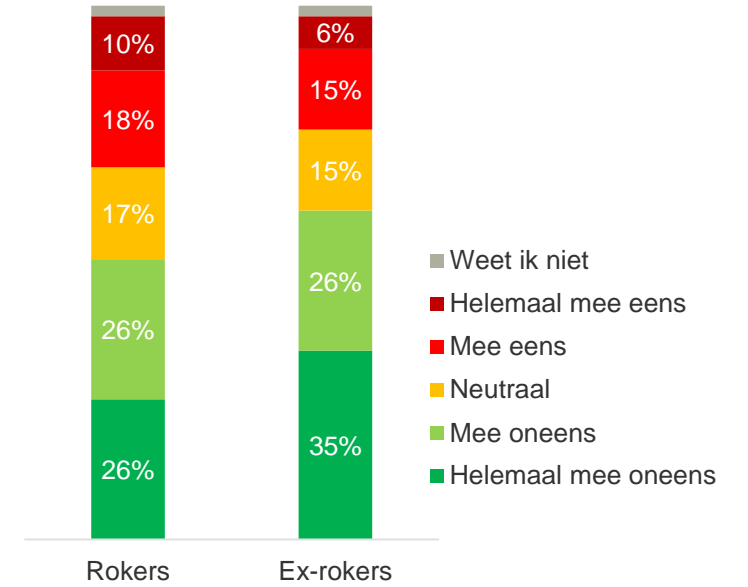
Hoeveel mensen houden zich volgens u in het algemeen aan het rookvrije beleid in rookvrije omgevingen?

Ik vind roken in een rookvrije locatie asociaal

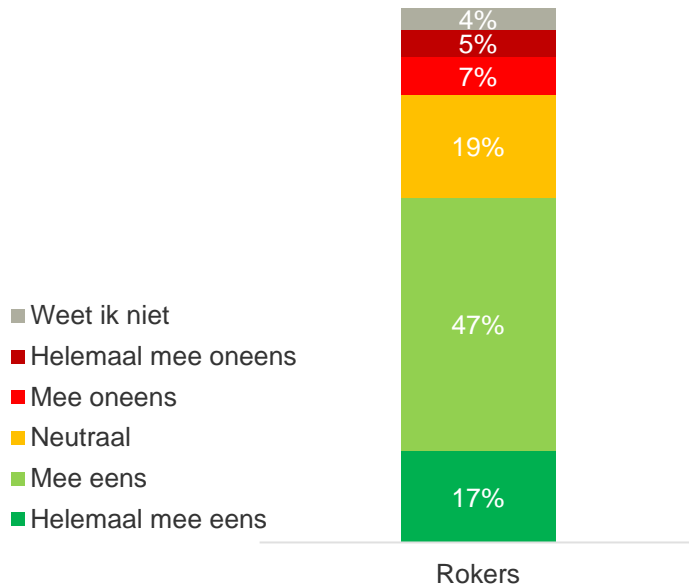
Roken in een rookvrije omgeving moet kunnen, zolang niemand er last van heeft

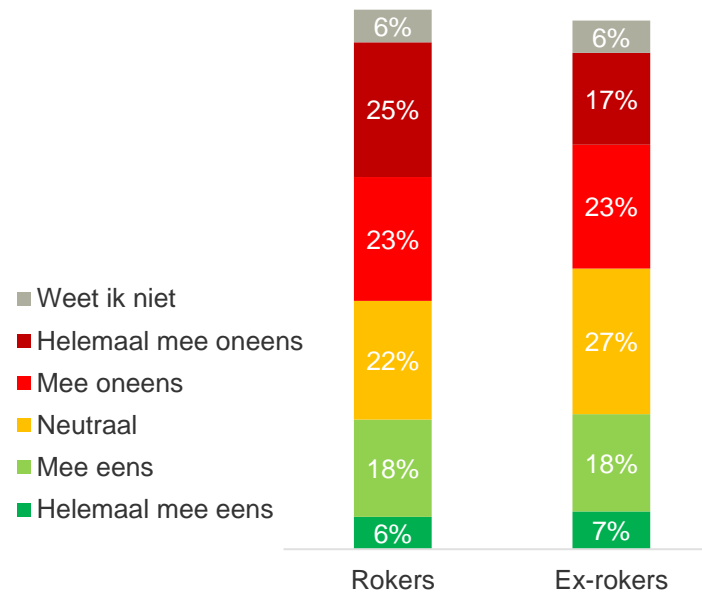
Ruim zes op de tien rokers vinden het oké als ze op hun rookgedrag worden aangesproken bij rookvrije locaties

Ongeveer een kwart van de (ex-)rokers zou zelf mensen die roken op een rookvrije locatie aanspreken op hun rookgedrag

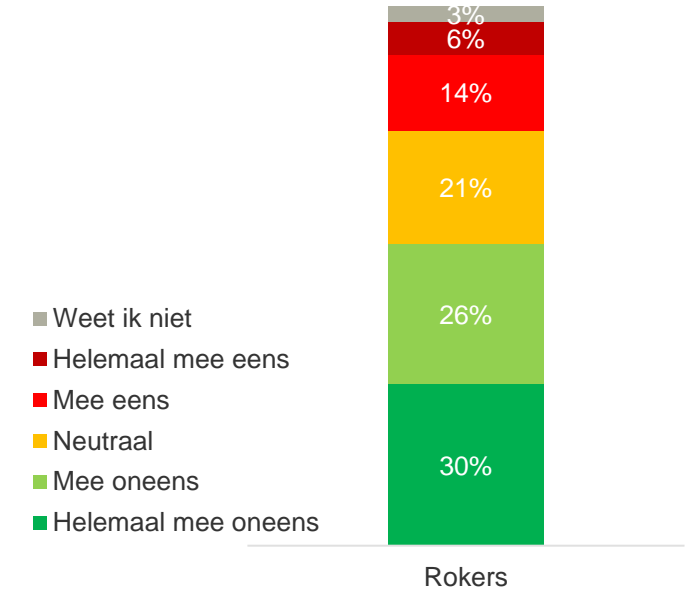
Ik vind het oké als mensen mij aanspreken wanneer ik rook op locaties die rookvrij zijn

Ik zou mensen die op een rookvrije locatie roken aanspreken op hun rookgedrag

Als ik andere mensen op een rookvrije locatie zie roken, zou ik meedoen

 Als een roker een andere roker ziet roken op een rookvrije locatie (descriptieve norm om te gaan roken) geeft meer dan de helft van de rokers aan zich te conformeren aan het rookvrij beleid (i.e. de injunctieve norm); zij geven aan niet alsnog te gaan roken als ze andere mensen op een rookvrije locatie zien roken.

Iemand op zijn rookgedrag aanspreken kan het beste door netjes aan te geven dat het om een rookvrije locatie gaat

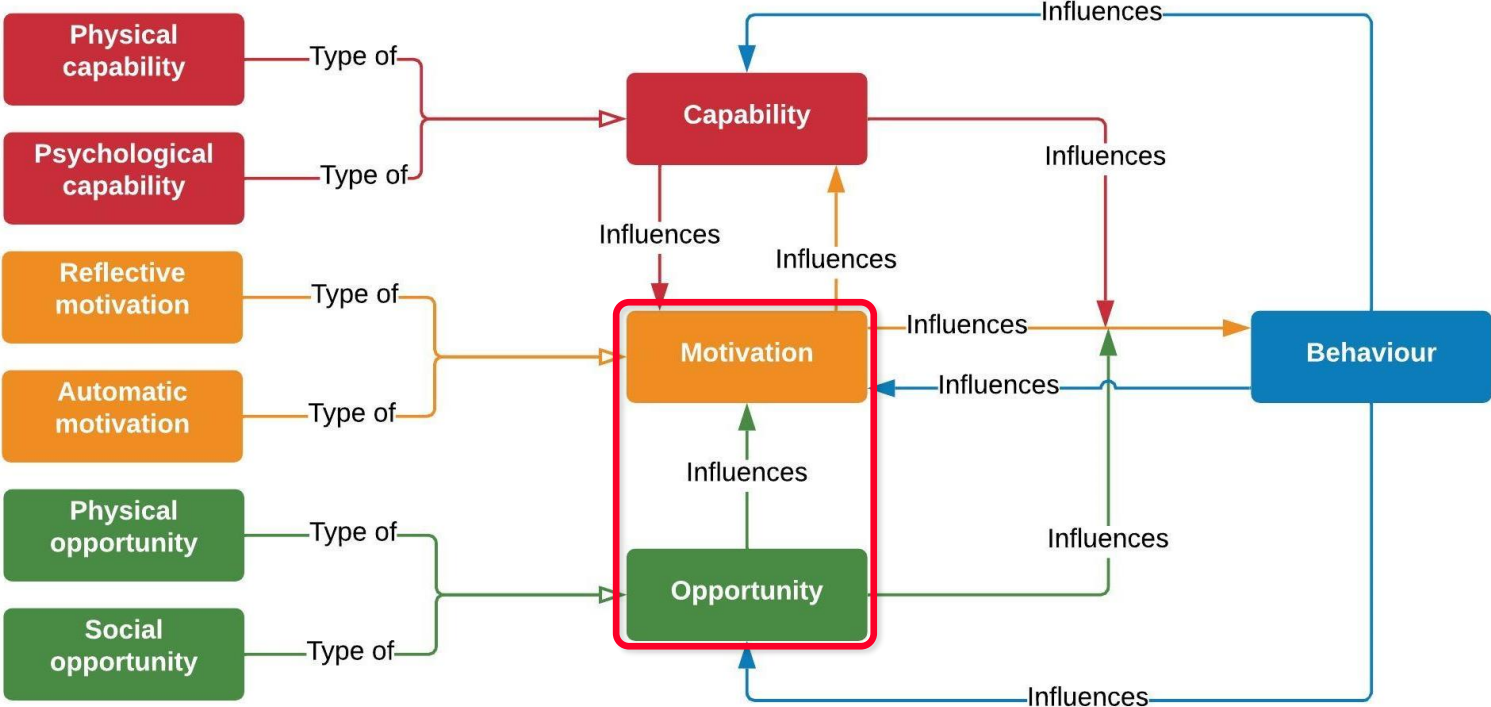
Respondenten waarderen een directe boodschap meer dan het betrekken van andere argumenten zoals het benadrukken van de gezondheidsrisico's en voorbeeldgedrag.

Wat kan iemand zeggen indien er op een rookvrije plek wordt gerookt?

Gedragbepalers vanuit motivatie

Deze gedragbepalers hebben betrekking op reflectieve en automatische motivaties die het gedrag kunnen beïnvloeden, zoals houding en gewoontes. In dit onderzoek geven deze factoren inzicht in de relatie tussen de rookvrije omgeving en motivaties ten aanzien van het doelgedrag.

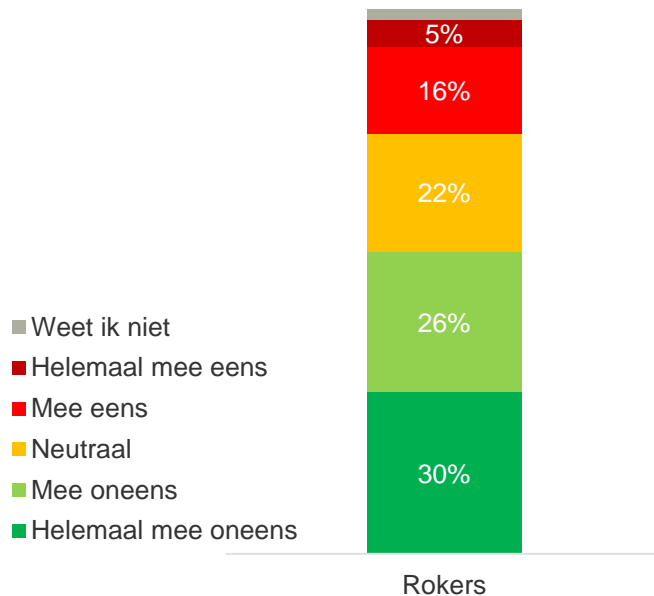

Afbeelding uit: West, R., & Michie, S. (2020). A brief introduction to the COM-B Model of behaviour and the PRIME Theory of motivation [v1]. *Qeios*. [link](#)

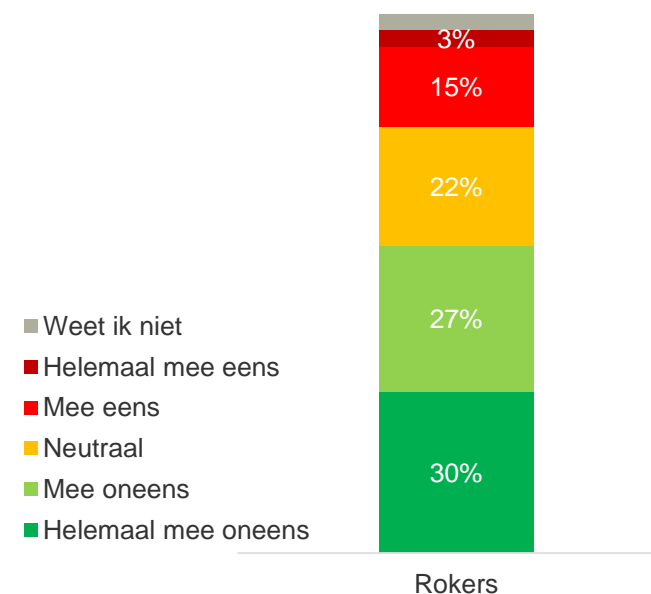
Ongeveer één op de vijf rokers vindt het moeilijk om hun rookgedrag te onderdrukken

De impuls om te roken wordt niet automatisch opgevolgd in rookvrije omgevingen. Daarnaast geeft nagenoeg driekwart (74%) van de rokers aan dat als zij de behoefte hebben om te roken, ze ver genoeg van een rookvrije omgeving gaan staan.

Ik vind het moeilijk om niet te roken in een rookvrije omgeving

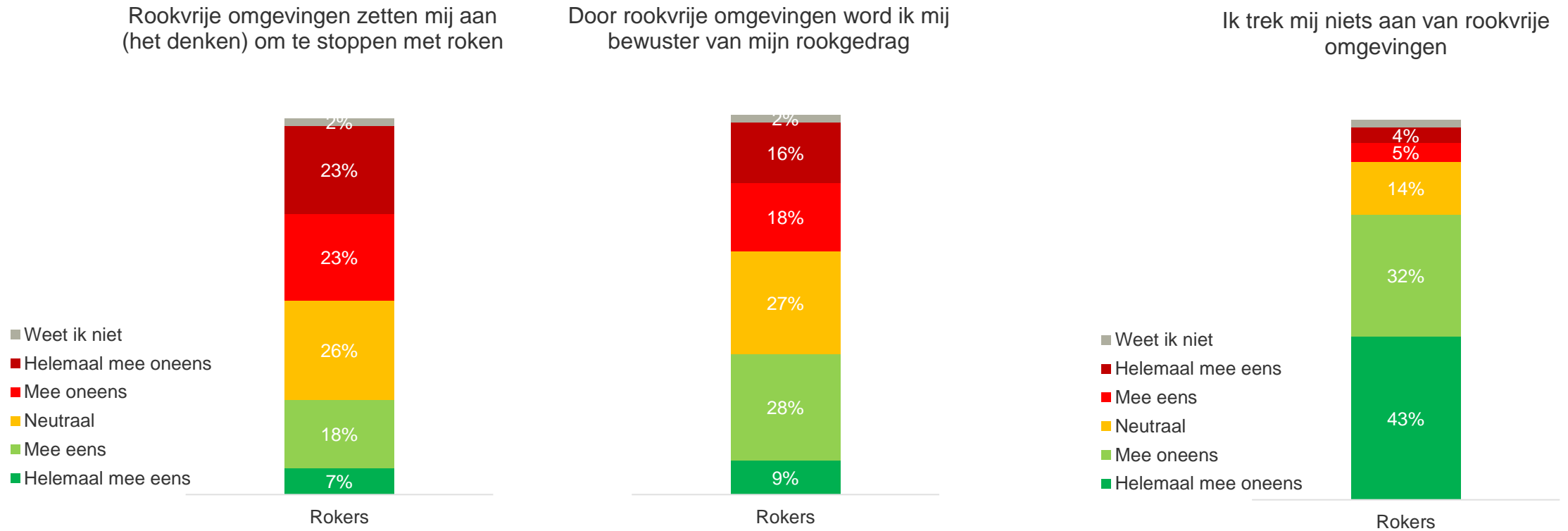
Roken in rookvrije omgevingen doe ik voordat ik het door heb

Rokers die **meer dan 20 sigaretten per dag** roken ervaren meer moeite. 36% geeft aan dat ze het moeilijk vinden om niet te roken in een rookvrije omgeving en 28% is het (helemaal) eens dat ze hier roken voordat ze het door hebben.

Bijna vier op de tien rokers geven aan dat een rookvrije omgeving ze meer bewust maakt van hun rookgedrag

Bij een kwart van de rokers zetten rookvrije omgevingen ze aan het denken om te stoppen met roken. Minder dan 10% van de rokers trekt zich niets aan van rookvrije omgevingen.

Rokers die **het komende jaar van plan zijn te stoppen** geven vaker aan dat rookvrije omgevingen hen bewuster maken van hun rookgedrag (59%) en dat zij aanzetten om te stoppen met roken (45%).

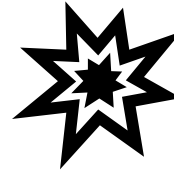
Weerstand tegen de interventie: Sceptis en Aversie

In de volgende sectie brengen we de aard en omvang van de weerstand van rokers en ex-rokers in kaart ten aanzien van rookvrije omgevingen. Hierbij staan de volgende twee typen weerstand centraal:

Sceptis

Mensen zijn mogelijk niet overtuigd door de effectiviteit of het nut van de maatregel. Ook kan het zijn dat ze geen vertrouwen hebben in de (intentie) van de afzender.

Aversie

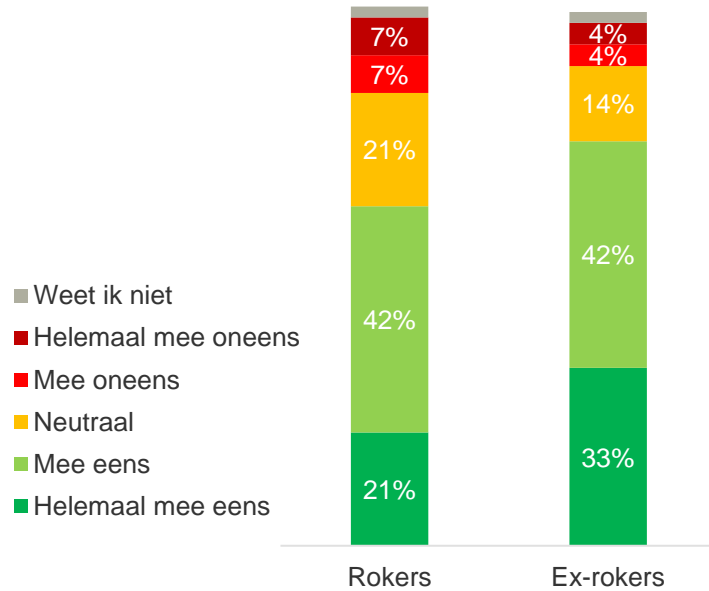
Mensen voelen zich mogelijk gedwongen tot verandering en aangetast in hun vrijheid. Ze verzetten zich om het gevoel van autonomie terug te krijgen

Uitsplitsingen. In deze sectie kijken we naar rokers als ex-rokers. Daarnaast besteden we extra aandacht aan de groep rokers die regelmatig rookt in rookvrije omgevingen.

De weerstand tegen rookvrije omgevingen is beperkt: een meerderheid van de (ex-)rokers vindt het goed dat er rookvrije omgevingen zijn

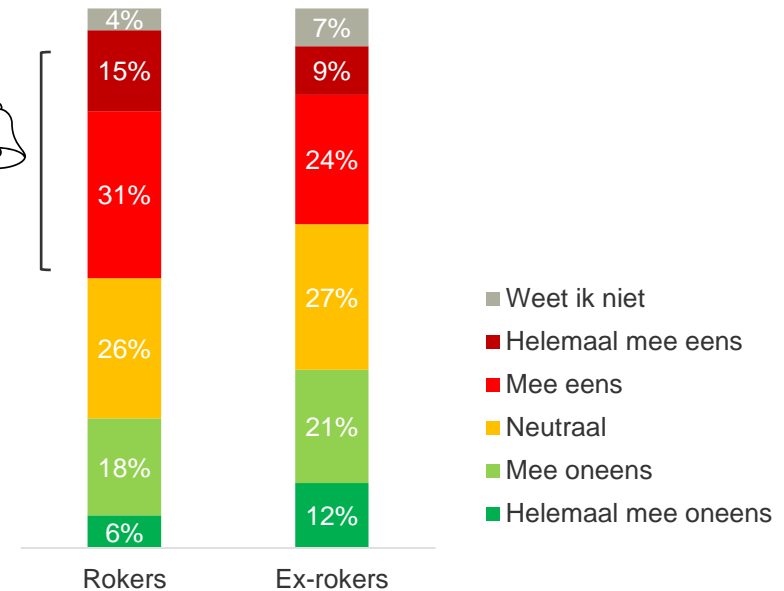
Wel is er scepsis over de effectiviteit van de interventie: bijna de helft van de rokers gelooft niet dat rookvrije omgevingen leiden tot minder roken. Bij ex-rokers is er minder scepsis (33%).

Ik vind het goed dat er rookvrije omgevingen zijn

Ik geloof niet dat rookvrije omgevingen leiden tot minder roken

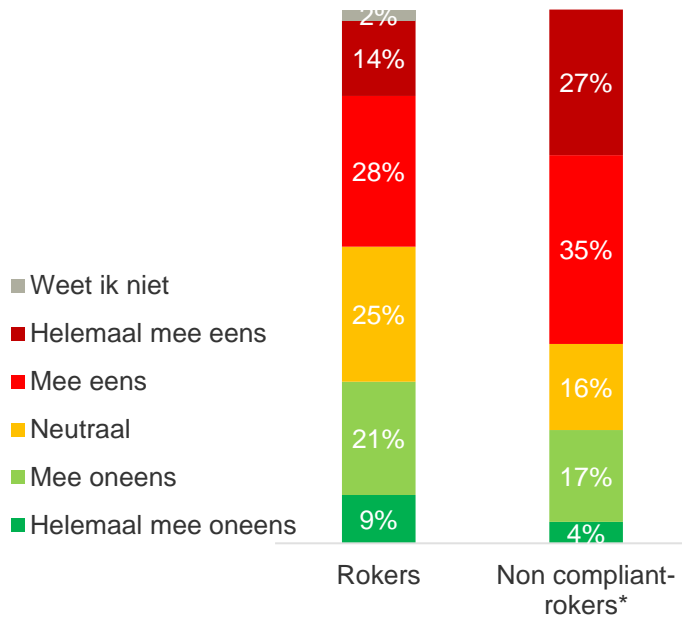
Er is vooral scepsis bij rokers die regelmatig roken in rookvrije omgevingen. Van deze groep is 62% het (helemaal) eens met deze stelling.

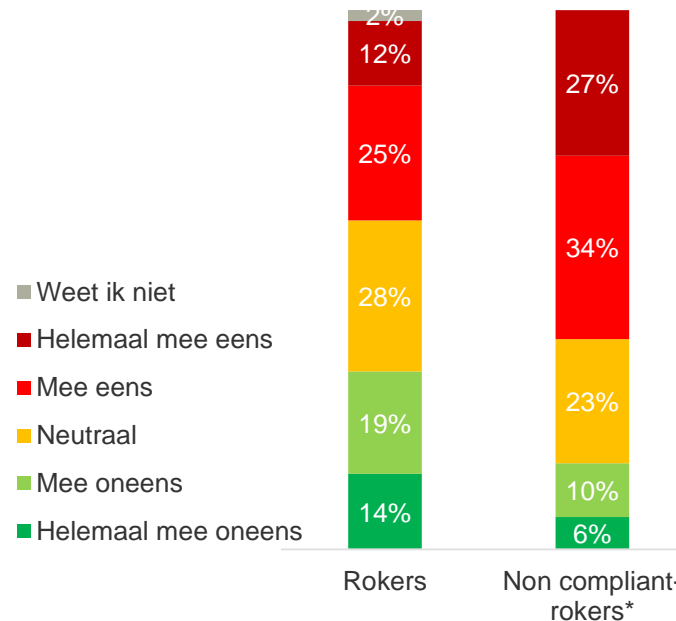
Ruim vier op de tien rokers hebben het gevoel dat rookvrije omgevingen hen opdringen om te stoppen met roken

Er is vooral aversie onder rokers die regelmatig roken in rookvrije omgevingen.

Ik heb het gevoel dat rookvrije omgevingen mij opdringen om te stoppen met roken

Het irriteert me dat ik buiten niet meer overall kan roken

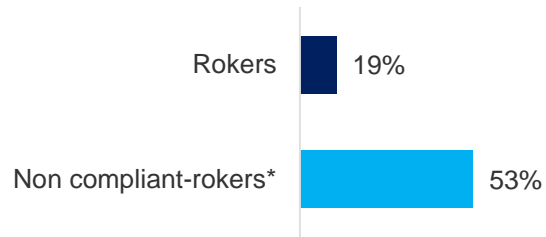
Oplossingsrichtingen

Het CASI model biedt diverse interventieopties voor het tegengaan van aversie en scepsis, waaronder het gebruik van zelfovertuiging en passende narratieven. Zo kan een succesverhaal vanuit het perspectief van een persoon die sympathie opwekt helpen om de kritische houding te verminderen.

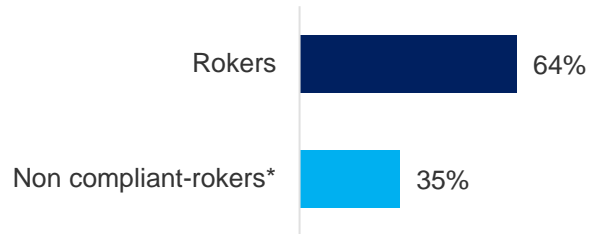
Rokers die regelmatig roken in een rookvrije omgeving ervaren een andere sociale norm en een sterkere automatische motivatie tot roken.

Sociale norm

Als ik andere mensen op een rookvrije locatie zie roken, zou ik meedoen

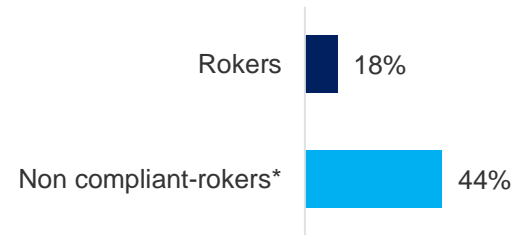

Ik vind roken op een rookvrije locatie asociaal

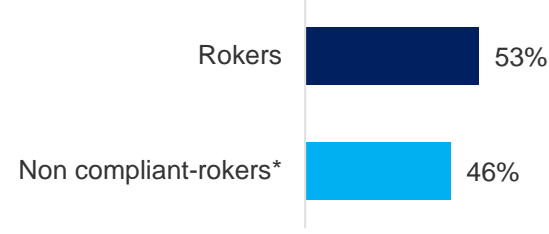

Motivatie

Roken in rookvrije omgevingen doe ik voordat ik het door heb

Rookvrije omgevingen maken mij bewust dat ik het goede voorbeeld aan kinderen geef om niet te roken

Oplossingsrichtingen

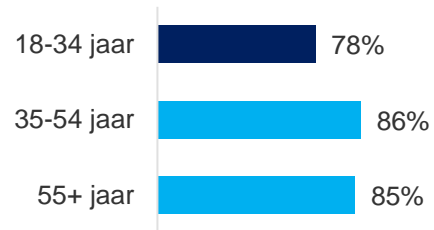
Het verschil tussen rokers die niet compliant zijn en de totale groep rokers is niet statistisch significant bij deze stelling. Dit is een aanwijzing dat het geven van een goed voorbeeld aan kinderen een ingang is om deze groep te bereiken met de interventie.

Een andere mogelijke richting is door een beroep te doen op het zelfbeeld: 65% van de rokers die niet compliant zijn is het (helemaal) eens met de stelling "Ik zie mezelf als iemand die rekening houdt met anderen op openbare locaties".

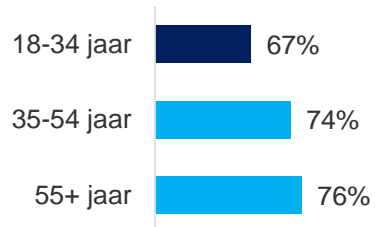
Jongeren komen vaker op een rookvrije buitenlocatie en roken hier vaker. Jongeren geven vaker aan dan 55-plussers dat rookvrije omgevingen stimuleren om te stoppen met roken.

Rookvrij bord minder duidelijk voor jongeren

Het bord maakt voldoende duidelijk dat een omgeving rookvrij is

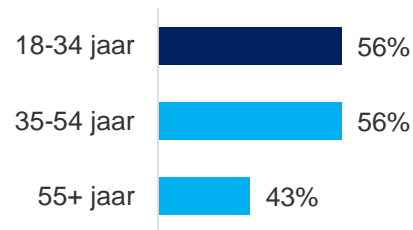

Wanneer ik in een rookvrije omgeving ben valt het bord mij voldoende op

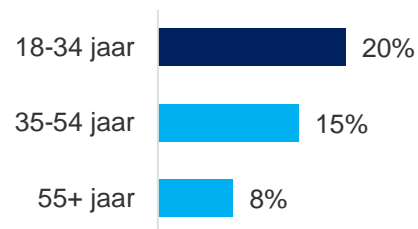

Jongeren komen vaker op een rookvrije buitenlocatie en roken daar ook vaker

% dat *meerdere keren per week* een rookvrij locatie bezoekt

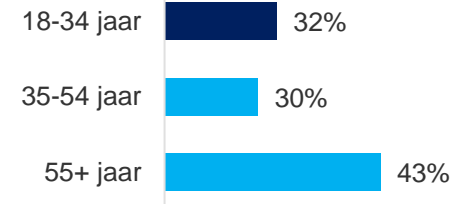

% dat *regelmatig* rookt op een rookvrije buitenlocatie

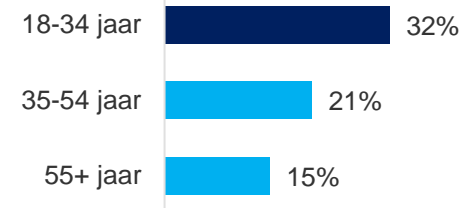

Rookvrije locatie minder effect op de motivatie van de jongeren om daar niet te roken

Als ik behoefte voel om te roken, dan houdt een rookvrije omgeving mij niet tegen

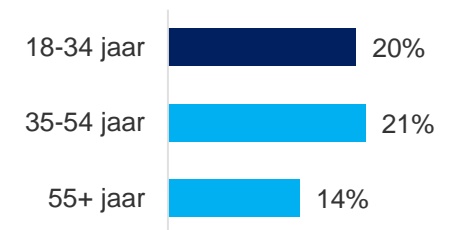

Als ik andere mensen op een rookvrije locatie zie roken, zou ik meedoen

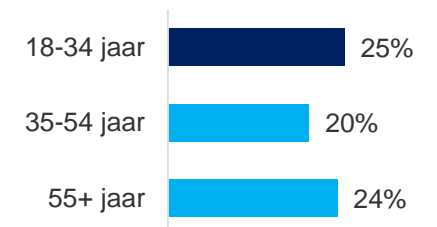

Groter gedragseffect op het stoppen, maar evenveel effect op dagelijks minder roken

Rookvrije omgevingen stimuleren mij om te stoppen met roken

Door rookvrije omgevingen rook ik dagelijks minder

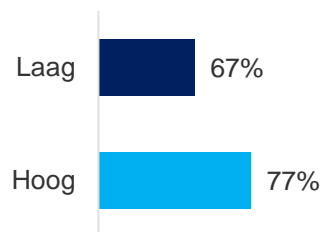

- 55-plus rokers geven vaker aan dat *niets* hen zou overtuigen om te stoppen met roken (24% vs 18-34 jaar: 14%, 35-54 jaar: 15%). Voor 55-plussers is het besparen van geld (24% vs 18-34 jaar: 39%, 35-54 jaar: 36%) en om een goed lichaam te houden of fit te blijven (20% vs 18-34 jaar: 30%, 35-54 jaar: 31%) minder vaak een reden om te stoppen.

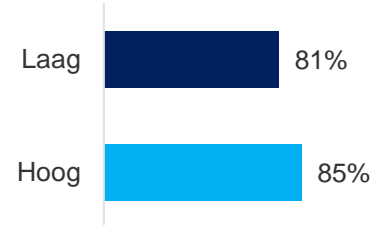
Rokers uit de lagere sociale klasse ervaren meer weerstand ten aanzien van rookvrije buitenomgevingen en er is minder impact op hun rookgedrag.

Zien minder vaak het bord, maar deze is wel duidelijk

Bekendheid met het bord

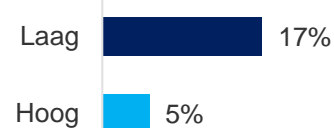

Het bord maakt voldoende duidelijk dat een omgeving rookvrij is

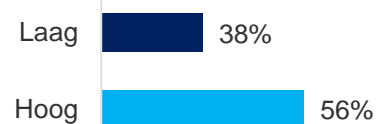

Bezoeken minder vaak rookvrije buitenlocaties

% nooit

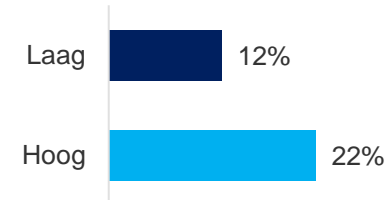
% meerdere keren per week

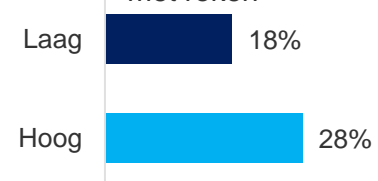
Bezoeken onder andere minder vaak rookvrije sportclubs, perrons en buitenterrein van het werk

Minder impact op gedrag

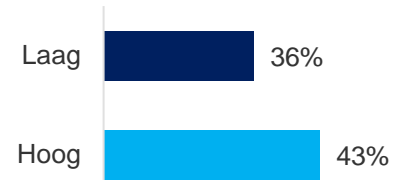
Rookvrije omgevingen stimuleren mij om te stoppen met roken

Rookvrije omgevingen zetten mij aan (het denken) om te stoppen met roken

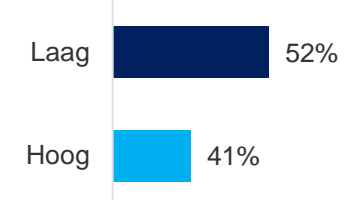

Rookvrije omgevingen maken het mij makkelijker om minder te roken

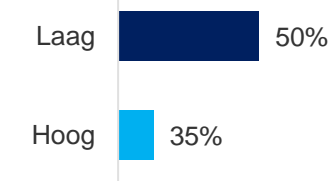

Meer weerstand

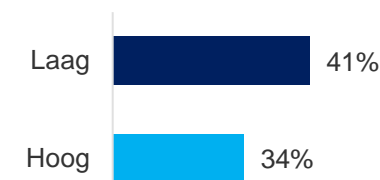
Ik geloof niet dat rookvrije omgevingen leiden tot minder roken

Anderen moeten zich niet met mij bemoeien, ik bepaal zelf of ik buiten rook of niet

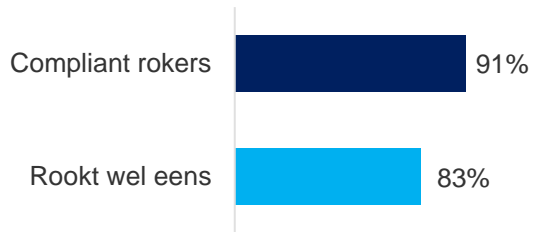
Het irriteert me dat ik buiten niet meer overal kan roken

De compliant groep (rookt nooit in rookvrije omgevingen) is over het algemeen positiever over rookvrije omgevingen. Er zijn geen grotere gedragseffecten te zien op het minder of stoppen met roken

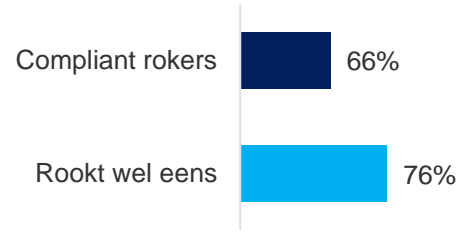
Beter bekend met bord

Bekendheid betekenis bord

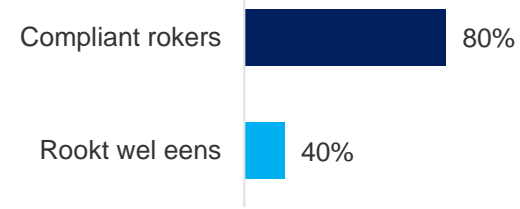
Komen minder vaak op rookvrije buitenlocaties

Minstens 1x per week

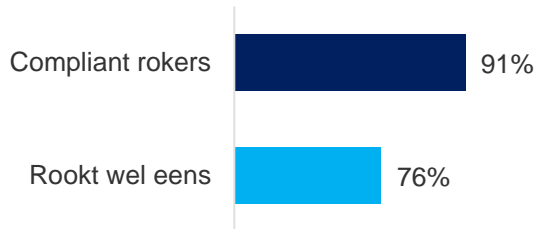

Positiever over rookvrije omgevingen

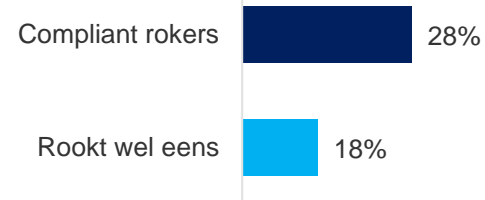
Ik vind roken op een rookvrije locatie asociaal

Het bord maakt voldoende duidelijk dat een omgeving rookvrij is

Ik zou mensen die op een rookvrije locatie roken aanspreken op hun rookgedrag

Kenmerken compliant groep

- Roken over het algemeen iets **minder** (74% dagelijks vs 86% onder de groep die wel eens rookt op een rookvrije locatie).
- Zijn *niet* vaker van plan om te stoppen.
- Zijn over het algemeen iets ouder (49% is 55+ en 35% is 35-54 jaar).
- Geen verschil in geslacht, opleiding, sociale klasse